

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx.xx. 2016 om ændring af Landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation. (Suspension af kommunernes forvaltning af det sociale regelsæt)

(Medlem af Naalakkersuisut for Familie, Ligestilling, Sociale Anliggender og Justitsvæsen)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Familie, Ligestilling, Sociale Anliggender og Justitsvæsen)

2. behandling

På vegne af Naalakkersuisut skal jeg takke Familie- og Sundhedsudvalget for det arbejde, der er udført i forbindelse med behandlingen af Landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation.

Forslaget til Inatsisartutlov om ændring af Landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation har til formål at give Naalakkersuisut mulighed for undtagelsesvist i en periode helt eller delvist at suspendere forvaltningen af sociallovgivningen i en kommune, hvis det sociale tilsyn observerer, at en kommune i uacceptabelt omfang ikke efterlever lovgivningen.

Naalakkersuisut er enig med udvalget i, at denne lovændring ikke kan stå alene. Udfordringerne på det sociale område er store. Der er mangel på faglige kompetencer, mange meget tunge og komplekse sager og mange sager pr. medarbejder.

Naalakkersuisut har som supplement til denne lovgivning igangsat en lang række uddannelses tiltag der både skal styrke den eksisterende sagsbehandling, og sikre, at der sker en opbygning af flere sagsbehandlere med lokal forankring. Der er etableret en Central Rådgivningsenhed der rådgiver og vejleder kommunerne i børn og ungesager ligesom der pågår et udredningsarbejde der vil resultere i en redegørelse på EM16 om vejledende sagstal.

Udgangspunktet for Naalakkersuisuts arbejde er og vil altid være at arbejde for et tæt samarbejde med kommunerne, og at kunne hjælpe og udvikle redskaber der kan understøtte deres arbejde på socialområdet. Hvis det skulle komme til en situation hvor denne lovgivning skal tages i brug så vil Naalakkersuisut, som udvalget opfordrer til, altid være i dialog med kommunen og lydhør over for løsninger der ligger i tråd med det arbejde der allerede foregår på det pågældende sted og område.

Naalakkersuisut er glad for at et enigt udvalg som ønsker at der i langt højere grad end nu skal sættes fokus på den tidlige indsats, ligesom der skal sikres opsporende og opsøgende arbejder omkring omsorgssvigt af børn i landet. Dette ønske er helt i tråd med de ønsker som Naalakkersuisut har og som vil fremgå i det kommende forslag til Inatsisartutlov om støtte til børn der planlægges fremsat på EM16.

I dette lovforslag vil der blandt andet være fokus på en styrkelse af tilsynet og af den centrale rådgivningsenhed. Forslaget vil give Naalakkersuisut mulighed for at fastsætte nærmere regler for tilsyn, herunder regler for tilsynets udøvelse, tilsynets tilrettelæggelse og mere.

Naalakkersuisut er glad for, at et flertal af udvalget tilslutter sig lovforslaget til beskyttelse af befolkningens retssikkerhed mod kommunalt svigt, for eksempel som følge af ubehandlede underretninger om omsorgssvigt af børn. Lovforslaget skal være med til at sikre, at børnene skal være i centrum, når det drejer sig om sager på børne- og ungeområdet, samt at børn ikke udsættes for dobbelt omsorgssvigt, hvis først forældrene og dernæst forvaltningen lader dem i stikken.

Kommunerne har i høringssvarene modsat sig forslaget, som det rigtigt bemærkes af udvalgets mindretal afslutningsvis i betænkningen. Kommunernes kritik var hovedsageligt baseret på, at forslaget var grundlovsstridigt, og at kommunerne havde en grundlovssikret ret til at varetage bestemte opgaver. Naalakkersuisut indhentede derfor en juridisk vurdering fra Kammeradvokaten, som konkluderede, at det ikke er grundlovsstridigt ved lov at tillægge Naalakkersuisut mulighed for at træffe afgørelser på områder, der i øvrigt er tillagt kommunerne. Dette gælder i særdeleshed hvis Naalakkersuisuts indgriben er nødvendig af hensyn til borgernes retssikkerhed.

Naalakkersuisut er beklagelig overfor, at Inuit Ataqatigiit vælger ikke at støtte forslaget, selvom debatten og dialogen i processen frem til betænkningen gav Naalakkersuisut indtryk af det modsatte. Det er Naalakkersuisuts ønske med forslaget, at brobygge mellem partierne, fordi det er i borgernes generelle beskyttelsesinteresse, at forslaget vedtages.

Naalakkersuisut noterer sig bekymringen fra udvalgets mindretal, og deres konstatering af at Selvstyrets vejledninger kan være svære at forstå. Naalakkersuisut vil i forbindelse med implementeringen af den ny Inatsisartutlov om Støtte til Børn netop have stor fokus på at vejledningerne bliver så praksisorienterede at de kan anvendes af alle faggrupper som skal sikre implementeringen af denne. Mindretallet udtrykker ligeledes et ønske om at øge hyppigheden af tilsyn. Dette er til dels allerede indført i praksis efter oprettelse af den nye tilsynsenhed, og vil forventeligt blive forbedret med tiltagene i det ny forslag til Inatsisartutlov om støtte til børn, således at tilsyn føres opsøgende og aktivt.

Det er ikke Naalakkersuisuts intention at ændre den politiske opgave og ansvarsfordeling, men derimod at samarbejde med kommunerne i videst muligt omfang, og bestræbe sig på at give kommunerne de hjælpemidler og den støtte der er behov for.

Med disse ord overlades lovforslaget til videre behandling i Inatsisartut.